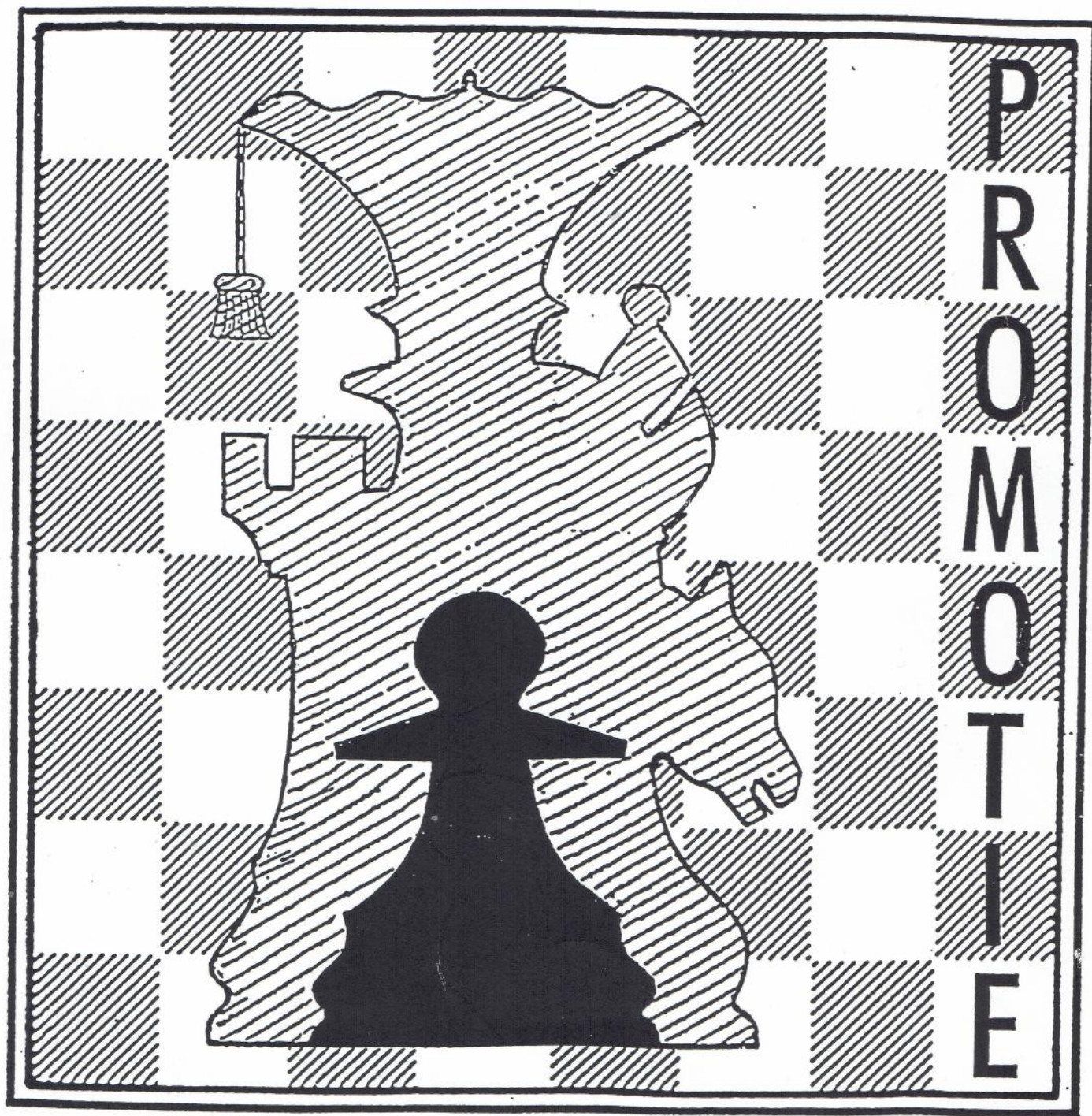

schaakvereniging
promotie

jaargang 45-1

ZOETERMEER

S.V. PROMOTIE

Clubgebouw:	Wijkcentrum De Leyens Van 't Hoffplein 1	3419596
Voorzitter:	H. Breuker, Hoekerkade 31,	3316090
Secretaris:	O. Berger, Penninghove 21,	3210932
Penning	J.G. van der Ploeg, Belgielaan 157	3423551
meester:	Penningmeester Promotie, Gironummer 2405362	
	[Jaarcontributie: senioren (20 t/m 64 jr) f 180; junioren (16 t/m 19 jr) en aspiranten (t/m 15 jr) f 95; studenten f 120; veteranen (65+) f 130; (bij meer aspiranten uit een gezin reductie.)]	
Wedstrijdleader intern:		
	E. Trommel, Ruimtebaan 319,	3416697
Wedstrijdleader extern:		
	F.M. Martens, Kaagkade 2,	3312343
Jeugdcommissie:		
	C. Schoon (jeugdleader), Caan van Neck- laan 191, Rijswijk	070-3999354
	J. Veldhuizen (externe comp.), Vletkade 34,	3416170
	H. Buiten (intern vrijdag)	
	Dr. A. Schweitzerlaan 31, Benthuisen	3316292
	J. Vermeulen (intern vrijdag)	
	Paul Scholtenrode 96	3219562
	M. van Staden (lessen), Nervilijn 14,	3422210
Algemeen adjunct:		
	J.W. Meijer, Hoekerkade 89,	3413367
Redactie: J.W. Meijer		3413367
	M. Nepveu	3169981
	J. Vermeulen	3219562

INHOUD

1.- De interne competitie	Eric Trommel
2.- De Gekke Voetbalziekte	Henk Breugem
3.- De externe competitie	Frans Martens
5.- De zomercompetitie	Gerhard Eggink
6.- Strafttraining	Hans Meijer
7.- Doctor Doceert	Manuel Nepveu
9.- Een ingezonden partij	Rudy Matai
11.- Velden 1996	Manuel Nepveu
13.- Eine Grosse Cola ohne Käse	Gerhard Eggink
16.- De opening	Jacques Vermeulen
18.- Willekeurige Wetenswaardigheden	Hans Meijer
19.- De ledenlijst van Promotie	Otto Berger

REDAKTIONEEL

Beste Schaakvrienden en -vriendinnen,
Een nieuw seizoen en een nieuw clubblad! Advertenties zullen voortaan het clubblad sieren, maar verder hebben we natuurlijk gewoon Uw en onze bijdragen. Meijer trekt het boetekleed aan, Eggink verdraait de waarheid en Matai grijpt de Hoog (die tegenwoordig van werkelijk iedereen verliest). Veel plezier!
De Redactie.

Nepveu met remises koploper?

Was Nepveu de week ervoor met een remise - nota bene na enkele minuten spelen! - het schaken met de Jongh al zat geworden? Nee, dat bleek, want hij ging met hem door in de bar. Mogelijk dat de zucht naar een lekkere sigaar zo heeft toegeslagen dat dit alleen door een snelle remise was op te lossen. Echter in de 6e ronde hield hij ook Bannink van het lijf en wederom met een remise. Het netto resultaat is nadat de Jongh van Kalkwijk verloor dat Nepveu nu de leiding heeft. Hoelang?

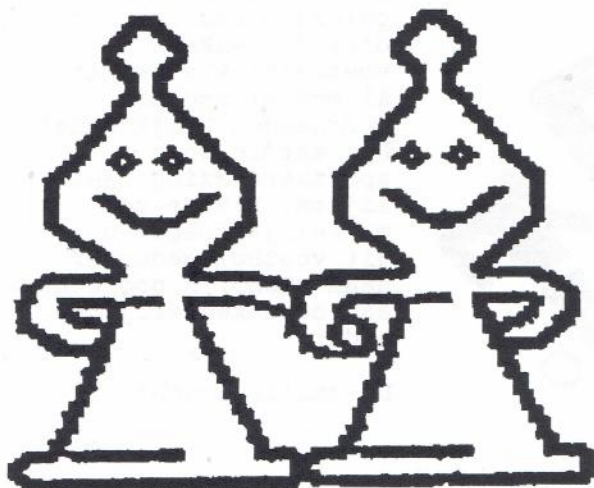
Ook met Wijks en Veldhuizen was een spannende partij te zien. Wijks kon nog net voor het vallen van de vlag remise kon aanbieden, en zwinde zodoende met een 'big smile'. Veldhuizen moest toegeven dat hij hem had laten glippen.

Wat is er aan de hand met al die remises? (Van de 40 gespeelde partijen eindigden er 14 in remise). We zullen zien of dit normaal is. Opvallend was ook dat er slechts 6 witte winstpartijen waren.

Oud-wedstrijdleader Eggink profileert zich beter. De Swart moest een verpletterend mat tegemoet zien. Vooral nog winst dus. (Is het wedstrijdleaderschap dan toch nadelig?) Overigens aan verrassingen en blunders was ook deze ronde geen gebrek zoals het pat van Meeberg en het paard cadeau van Prein. Kortom er wordt weer geschaakt.

Nieuwe spelers

Ook nieuwe spelers komen er gelukkig weer bij! Cas Bogaerdt speelt sinds de 5e ronde mee en Jan Bosman is in de 6e ronde begonnen. Hartelijk welkom en veel speelgenoegen.

Ranglijst na 7e ronde

Als alles goed ingevoerd is dit de ranglijst aan het begin van de 7e ronde :

Ranglijst groep 1 na ronde 6

Plts	Spelersnaam	Score
1	M. Nepveu	502
2	J. Kalkwijk	491
3	B. Bannink	479
4	H. de Jongh	460
5	J. Mostert	443
6	J. Blankespoor	425
7	J. Koster	403
8	W. Wijks	384
9	E. Verwiel	375
10	R. Blok	375
11	J. Bij de Vaate	364
12	J. Veldhuizen	361
13	H. van der Wijk	353
14	M. van Staden jr	327
15	F. de Hoog	305
16	H. Noordhoek	304
17	H. Breugem	276
18	J. Stoop	276
19	R. Perluka	243
20	D. van Nies	209
21	H. Knops	198
22	O. Berger	184
23	H. Boerkamp	180

Ranglijst groep 2 na ronde 6

1	G. Eggink	412
2	A. Ameling	338
3	H. Tan	338
4	B. van de Graaf	315
5	V. Sewkaransing	315
6	A. van de Peut	315
7	S. de Swart	305
8	H. Luitjes sr.	301
9	W. Tsai	271
10	J. van Wijnen	265
11	P. Briggeman	253
12	P. Perluka	233
13	R. Matai	227
14	H. Buiten	227
15	R. Kunnen	217
16	M. Wichhart	216
17	J. van den Berg	211
18	H. Kuipers	207
19	C. Veld	192
20	E. Hageman	180
21	W. Jutte	175
22	M. Spronsen	174
23	B. Ouwers	170
24	J. Hagoort	168
25	F. Martens	161
26	N. Veldhuizen	159
27	R. Thoutenhoofd	147
28	M. van Staden sr.	147
29	R. Minnema	138
30	J. Vermeulen	137
31	. Hageman	127
32	P. Cuijpers	125

Ranglijst groep 3 na ronde 6

1	R. de Vries	288
2	J. van Lier	269
3	G. Swart	212
4	H. Breuker	192
5	S. Munz	190
6	H. Pronk	188
7	D. de Zwart	179
8	A. Prein sr.	169
9	H. Bragonje	161
10	S. Vloemans	153
11	G. van der Burg	146
12	J. Kieven	141
13	N. Koolen	136
14	H. Luitjes jr.	135
15	E. Trommel	133
16	P. den Blaauwen	128
17	J. van der Ploeg	124
18	C. Bogaardt	111
19	A. Prein jr.	110
20	J. Bosma	106
21	C. Schoon	95
22	J. Vossepoele	83
23	S. Garsthagen	79
24	J. de Roo	63
25	L. van de Meeberg	62
26	H. van Riel	54
27	M. Visser	32

>> Alle puntentotalen zijn afgerond op gehele getallen.

Verdere mededelingen

Op maandag 14 oktober speelt Promotie 2 voor ronde 7 'uit'. Op dinsdag 15 oktober gaat Promotie 2 thuis de clubbeer verdedigen.

Senioren schaaklessen.

De tweede les is op dinsdag 22 oktober 1996 om 19.00 tot 19.30 uur. Data voor de volgende: 29/10; 12/11; 26/11; 7/12.

Afzeggen tot maandag 22.00 uur! op 079-3416697

Eric Trommel

GEKKE VOETBALZIEKTE

Onlangs werd het Europese Kampioenschap Voetballen gespeeld waarbij de echte liefhebbers zich niet hebben verveeld. Ook NEDERLAND was bij dit voetbalspektakel van de partij. Als goede vaderlanders waren we zeer content en blij. De fans hadden zich versierd met toeters en bellen en de oranje petjes waren bijna niet te tellen. Velen waren in de ban van koning voetbal, het was onwijs maar dat echte schakers daaraan meededen was helemaal grijs. Waar zijn we eigenlijk mee bezig kan men zich afvragen als we een geplande competitiewedstrijd gaan verdagen. Omdat we op onze speelavond zo nodig T.V. moeten kijken naar het voetballen waar alles voor moet wijken. Het is in de 44 jaar van haar bestaan nooit voorgekomen dat door PROMOTIE een dergelijk besluit is

genomen. Dat rechtgeaarde schakers zich zo laten meeslepen heb ik als PROMOTIE-lid nooit begrepen. Natuurlijk leefde ik ook met NEDERLAND mee, dat is geen reden om je eigen sport te verloochenen, o nee. Zijn er dan geen schakers meer die geen knieval maken voor koning voetbal en in zijn ban geraken? Ben ik dan zo'n kniesoor dat ik daar op let? Maar gelukkig ben ik niet door de gekke voetbalziekte besmet. Al met al mag uit voorgaande blijken dat het aardig op sportverdwazing gaat lijken. Als we zo makkelijk toegeven aan dit voetbal gedonder gaat PROMOTIE nog eens aan deze ketterij ten onder.

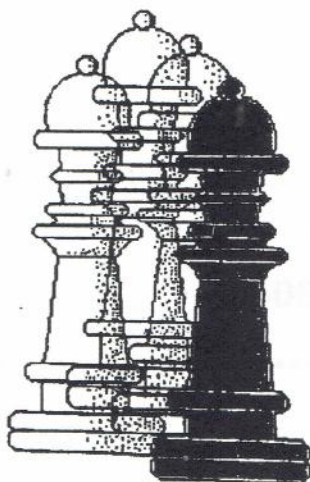
De stille kracht.

DE EXTERNE COMPETITIE 96/97

Telefoonnummers

'Wat een telefoonnummers' hoor ik meniggen verzuchten die het nieuwe wedstrijdformulier van de HSB-wedstrijden bekijkt, of erger, moet invullen. Omdat vanaf dit seizoen ook in de tweede klasse HSB de rating verwerkt wordt, vindt op verzoek van de HSB invulling van de KNSB-nummers van alle schakers plaats. Vandaar. Ik bedank op voorhand al onze wedstrijdleiders voor hun medewerking in deze (volgend seizoen misschien iets voor u, aandachtige lezer?). Ik heb ook begrepen dat één van de teamleiders van Promotie ook al vergeefs heeft uitgeprobeerd of de de spelers uit zijn team onder hun KNSB-nummer via PTT-Telecom bereikbaar zijn (ik had voor het gemak deze nummers ook in de competitiegids vermeld achter de namen van de spelers). De meeste spelers van het vierde en vijfde raakten behoorlijk geïnspireerd door het meetellen van de externe partijen in de rating, zo moet ik afleiden uit de behaalde uitslagen bij de middelste Promotieteams.

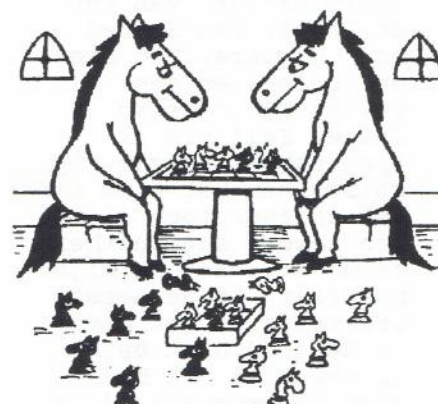
Promotie 1: Zwak begin

Predrag Nicolic 2668, Genna Sosonko 2513, Nebosja Nikolic 2394. Dat zijn de bezetters van eerste drie borden van Oegstgeest, op zaterdag 11 januari 1997 tegenstander van Promotie 1. De getallen zijn inderdaad de ELO-ratings van deze heerschappijen, mocht u daaraan even hebben getwijfeld. Het eerste is hiervan kennelijk onder de indruk geraakt. Een andere verklaring voor de nederlaag in de eerste wedstrijd eind september tegen LSG 4 kan ik niet bedenken. Toen Hoorweg de stand op 1-0 zette voor Promotie ging ik met een gerust gevoel een kwartiertje weg om bij Ammerlaan een pizzabroodje op te halen. Bij terugkomst stond de teamleider van LSG acht pilsjes te bestellen bij de bar. En inderdaad, het bleek na dat kwartiertje ineens 1-4 te staan, met ook nog een zekere remise voor de Leidenaars aan het bord van Broekman. Nepveu en Bannink gaven met overwinningen de eindscore nog een redelijk aanzien (3½-4½). Opvallend was ook de geringe publieke belangstelling voor de glamour boys van Promotie ('gaat het nog een beetje, mijnheer Meijer?') in deze eerste seizoenswedstrijd. Tegen half vier staan er doorgaans prachtige stellingen op het bord. Dus ik kan u een bezoekje aan de thuiswedstrijden aanbevelen. De KNSB-partijen moeten nu ook op dezelfde dag uitgespeeld worden. Garantie voor spektakel. En voor problemen met sigarenrook hoeft u het ook niet te laten, want roken in de speelzaal is vanaf dit seizoen verboden. De

eerstvolgende thuiswedstrijd in ons clublokaal staat gepland op zaterdag 19 oktober.

Promotie 2: Ruime zege

De terugkeer van Promotie 2 in de HSB-Promotieklasse is gemarkeerd met een ruime overwinning op de Scheveningers van Belgisch Park. Zeges van Blankespoor, De Jongh, Stoop, Koster en Luitjes en een remise van Blok leidden tot een 5½-2½-overwinning.

Promotie 3: Sportieve revanche

Teamleider Veldhuizen stond het nog helder voor de geest, die nederlaag afgelopen seizoen tegen Botwinnik 1. Maar zie, dit jaar revancheerde het derde zich thuis bijzonder sterk met een 7-1 overwinning. Zeges waren er voor Tan, Eggink, J. Veldhuizen, Van Wijnen, Breugem en Sewkaransingh, terwijl Van der Wijk en De Swart remiseerden. Ameling (van Botwinnik) begon sterk tegen Eggink, maar moest het afleggen tegen de kracht van een toren en een paard in combinatie met een pion op g6.

Promotie 4: Eveneens de meerdere van Botwinnik

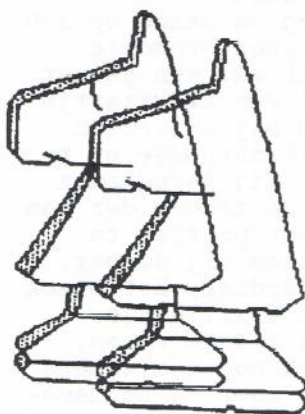
De donderdag voorafgaand aan de wedstrijd van het dere tegen Botwinnik 1 had het vierde in Meerzicht al de toon gezet tegen Botwinnik 2 met een 2-6 overwinning. Zeges van Van de Peut, Tsai, Van de Berg, Matai, H. Kuipers en E. Hageman leverden maar liefst zes punten op.

Promotie 5: Goede start

Promotie 5 startte tegen Centrum 2 voortvarend met een 5½-2½ zege, via overwinningen van Van de Graaf, Van Staden sr., Cuypers, Van Lier en Koolen, en een remise van captain Jutte. Zelf zie ik openbaarmaking van mijn rating aan het eind van het seizoen toch al met een zekere ongerustheid tegemoet, maar na mijn nederlaag in de eerste wedstrijd is dat gevoel er bepaald niet beter op geworden. Ik hou mijn hoop gevestigd op de lessen van de doctor, die ik -by the way- eenieder van harte kan aanbevelen.

Promotie 6: Nipte nederlaag

Promotie 6, het vorig jaar gepromoveerde jeugdteam, begon het seizoen met een nipte nederlaag. Tegen stadgenoot Revanche kwam het team een half puntje tekort. Vijf remises (Swart, Pronk, P. Perluka, Veld en Muns) en een zege van Wichhart zorgden voor 3½ punt. Lange tijd zag het ernaar uit dat Veld voor 4-4 zou kunnen zorgen, maar zijn tegenstander wist de partij met enkele fraaie resources op remise te houden ook al stond zijn dame gedurende meerdere zetten in.

Promotie 7: Oude bekende

Ook Promotie 7 moest al direct aantreden tegen een (jeugd)team van Botwinnik, met aan bord 1 oude bekende Esther Perluka. Onze tweede jeugdploeg, onder leiding van H. Buiten, moest met 5-3 zijn meerdere erkennen in de plaatsgenoot. Remises van Buiten en Van Dijk, en zeges van Post en Verhaegen zorgden voor drie bordpunten.

Promotie 8: Twee keer vader en zoon

In Promotie 8 herkennen we twee 'vader en zoon' duo's (Trommel en Trommel, Bragonje en Bragonje). Zeer stimulerend, want de jongelui zullen de oudelui 'wel eens wat laten zien', zo leert de ervaring. De eerste wedstrijd van dit jeugdteam tegen de Westlanders SIO 4 eindigde in een gelijkspel. De punten werden binnengehaald via zeges aan de lagere borden van Hardiek, Meijering, V. Bragonje, en remises van Khandekar en H. Bragonje.

Frans Martens

**BEMMEL
& KROON**

**5-STERREN ZAKEN
IN WITGOED**

Dorpsstraat 75 Zoetermeer tel: 3163904

v. Bemmelen Kroon Service...

- * Vakkundige levering in overleg, binnen 24 uur.
- * Gratis bezorgen.
- * Oude apparaat wordt gratis afgevoerd *
- * Nazorg door eigen T.D. binnen 48 uur.
- * Betalingsspreiding mogelijk.
- * 5 jaar garantie v.a. f 12,- per jaar.

* excl. milieuheffing

De zomercompetitie 1996

Net als voorgaande jaren was er ook dit jaar weer een zomercompetitie. En hoe! Vele, vele records werden verbroken. Zo werd het grootste aantal zomercompetities weer met één verhoogd, weten we dat je met 42 schakers in de bar kan schaken, dat je 's avonds om half elf best nog buiten kan schaken, schaken vooral buiten en in het donker erg leuk is, dat meer dan drie kwart van onze spelers wel eens een avondje is geweest, dat schaken bij leuke muziek best kan, en dat schaken enorm gezellig kan zijn.

De winnaar dit jaar is, zoals in de hiernaast afgedrukte stand direct duidelijk is, Eugene Verwiel met 95,8%. Vijfennegentigkommadrieëntachtigprocent. Na met 10 uit 10 zich eigenlijk al verzekerd te hebben van de titel, kwam hij de week erna nogmaals om Bernard Bannink te verslaan en zijn eerste (en enige) halfje af te staan aan Jan Kalkwijk. Met afstand heet dat. Harry Boerkamp werd vooral door een sterke eindsprint tweede, en Sipke de Swart werd verdiend derde, nipt voor Hans van der Wijk, Jaap Bij de Vaate, Vikash Sewkaran-singh en de andere coryfeeën van de vereniging.

In de wandelgangen wordt nu al gefluisterd over de kansen van Eugene Verwiel en Harry Boerkamp in de interne competitie. Zij worden al gezien zo half februari, met nog een ronde of acht te gaan, de competitie te beslissen. Of komt Trommel tussenbeide na eindelijk door de muur (Henk Bragonje) heen te zijn gegaan? Of zou de zomercompetitie een geheel andere competitie zijn dan de interne competitie? Als we dat eens omwisselen?

Goed. Het moge duidelijk zijn dat de zomercompetitie aan een grote behoefte voldeed. Er werd op negen avonden gespeeld, twee ronden per avond. Om in de eindstand te worden opgenomen moest je minimaal de helft (9) plus één (1) partijen gespeeld hebben. De zomerscore is het behaalde percentage, gecorrigeerd naar tenminste 10 partijen.

Volgend jaar weer één!

Gerhard Eggink.

plaats	speler	punten	uit	pct	zomer
1	eugene verwiel	11.5	12	95.83	95.83
2	harry boerkamp	8.0	10	80.00	80.00
3	sipke de swart	11.0	16	68.75	68.75
4	hans van der wijk	9.5	14	67.86	67.86
5	jaap bij de vaate	8.0	12	66.67	66.67
6	vikash sewkaransingh	8.5	13	65.38	65.38
7	bernard bannink	6.5	10	65.00	65.00
8	jan kalkwijk	7.5	12	62.50	62.50
9	henk breugem	11.0	18	61.11	61.11
10	manuel nepveu	8.5	14	60.71	60.71
11	jaap van den berg	6.0	9	66.67	60.00
12	mildo van staden	5.5	10	55.00	55.00
13	maarten wichhart	6.5	12	54.17	54.17
14	peter perluka	8.0	15	53.33	53.33
15	herman buiten	9.0	17	52.94	52.94
16	nico koolen	7.0	14	50.00	50.00
17	rens minnema	6.5	13	50.00	50.00
18	peter briggeman	6.0	12	50.00	50.00
19	henk noordhoek	5.0	9	55.56	50.00
20	frans martens	5.0	7	71.43	50.00
21	jan veldhuizen	6.5	14	46.43	46.43
22	eric trommel	5.0	11	45.45	45.45
23	aad van de peut	4.5	8	56.25	45.00
24	henk de jongh	4.5	9	50.00	45.00
25	martin van staden	4.5	10	45.00	45.00
26	jan stoop	7.0	16	43.75	43.75
27	chris schoon	6.0	14	42.86	42.86
28	ruurd kunnen	4.0	4	100.00	40.00
29	joost mostert	4.0	6	66.67	40.00
30	roeland thoutenhoofd	4.0	6	66.67	40.00
31	hans pronk	4.0	7	57.14	40.00
32	henk bragonje	5.5	14	39.29	39.29
33	rob de vries	4.5	12	37.50	37.50
34	peter den blaauwen	4.5	12	37.50	37.50
35	willem broekman	3.5	5	70.00	35.00
36	jacques vermeulen	4.0	13	30.77	30.77
37	wendell wijks	3.0	5	60.00	30.00
38	richard tan	2.5	5	50.00	25.00
39	niels veldhuizen	2.5	6	41.67	25.00
40	marco visser	3.0	12	25.00	25.00
41	dennis de zwart	4.0	16	25.00	25.00
42	jeroen de roo	3.0	14	21.43	21.43
43	henk luitjes	2.0	2	100.00	20.00
44	eelco kuipers	2.0	2	100.00	20.00
45	hans minnema	2.0	3	66.67	20.00
46	a prein sr	2.0	4	50.00	20.00
47	john tan	2.0	4	50.00	20.00
48	g van der burg	2.0	8	25.00	20.00
49	leen van de meeberg	3.0	18	16.67	16.67
50	jan de rijk	1.5	2	75.00	15.00
51	jan van lier	1.5	3	50.00	15.00
52	alex prein	1.5	4	37.50	15.00
53	otto berger	1.5	4	37.50	15.00
54	jan van der ploeg	1.5	14	10.71	10.71
55	sven bakker	1.0	1	100.00	10.00
56	harry breuker	1.0	1	100.00	10.00
57	max toxopeus	1.0	4	25.00	10.00
58	joris van der wijk	0.0	1	0.00	0.00
59	ronald blok	0.0	1	0.00	0.00
60	eric trommel jr	0.0	2	0.00	0.00
61	stefan garsthagen	0.0	2	0.00	0.00

STRAFTRAINING

De benen van een wielrenner verzuren. Een tennisser krijgt last van zijn arm. Een voetballer van zijn achillespees. Een autocoureur ligt in de kreukels. En een schaker? Wat overkomt een schaker precies als hij de man met de hamer tegenkomt?

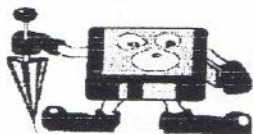
Na de door Promotie van LSG verloren wedstrijd werd ik door Frits Hoorweg onze teamleider opgeroepen voor een straftraining. De uitvoering hiervan nam hij zelf op zich. Het was dan ook bar en boos wat ik die eerste zaterdag van de externe competitie in het Denksport-centrum had laten zien. Een goede, zelfs veelbelovende stelling, veranderde na twee ondoordachte zetten van mijn kant in een stelling die mijn tegenstander waarschijnlijk zelfs van Kasparov gewonnen zou hebben.

In de schaaksport komt het fenomeen van straftraining zelden of nooit voor. Vreemd is dat niet. Het is en blijft een sport van individualisten en die leggen zichzelf meestal geen straf op. Alleen Gata Kamsky, die als trainer zijn onverbiddelijke vader Rustam Kamsky heeft, ken ik als schaker die met het fenomeen straftraining vertrouwd is. Frits en ik verkeren dus in goed gezelschap.

Tijdens de eerste straftraining was ik er nog even erg aan toe als tijdens de wedstrijd tegen LSG. Hoorweg liet mij alle hoeken van het bord

zien, terwijl Manuel Nepveu het naast het bord uitkraaide van plezier. Deze bijzondere ervaring rijker vroeg ik mij af hoe ik een eind aan deze kwelling moest maken. Ik besloot het schaken weer serieus te nemen. Thuis verwijderde ik het schaak-programma Fritz van mijn PC. Schaken tegen mensen is iets van een andere orde dan schaken tegen computers. Nooit geen *take back* meer. Nooit meer speculeren op onnozele strategische invallen. Ik haalde enkele tijdschriften

variant. Even later toen de straftraining begon was mijn hoofd helder en voelden de stukken vertrouwd aan. Een Siciliaan in de nahand. Gelijk Feijenoord kroop ik in de verdediging en loerde op een kans die laat in de partij inderdaad kwam. Ik won. De ban was gebroken. De tweede partij. Een Benoni. Ik werd gedwongen een pion te offeren in ruil voor aanvalskansen. We bereikten na verloop van tijd onderstaande stelling. Hoe voort te zetten?

RAMSOFT

VOOR BETAALBARE COMPUTERSOFTWARE
EN SCHERP GEPRISDE CD-ROM'S

* GAMES * EDUCATIEF * HOBBY * DATA * 18+ *

Ruim 700 CD-ROM titels op voorraad

Nu ook voor uw CD-i

SPECIALE AANBIEDING

"Z" het nieuwestrategiespel f 95,00

Networks A4 f 49,00

Tot ziens op de weekmarkt:

Dinsdag: Leidschenhage

Woensdag: Berkel

Vrijdag/Zaterdag: Zoetermeer

Bij besteding vanaf f 100,00 altijd iets gratis!

Tel: 079-3520693

tevoorschijn en speelde wat partijen van grootmeesters na. Hoe gemakkelijk leek dat schaken. Zo moest ik ook gaan spelen.

Toen ik voor de tweede straftraining in het clubgebouw arriveerde zat Frits al achter het bord. Hij boog zich over een stelling uit een van zijn correspondentie partijen. Hij moest die partij winnen. Ik keek met hem mee. Tevergeefs zochten we naar een winst-

Is 1.Pb4, de zet die ik speelde, de juiste zet? Deze partij eindigde overigens in remise.

J. Meijer - F. Hoorweg
(Zoetermeer, 1996;
snelschaak)

Wit: Ke2, De4, Tf7,
Pd5, pionnen b3, c2,
e6, g2, h2; Zwart: Kd8,
Da1, Te8, Ld4, pionnen
b5, b4, c5, d6, e7. Hoe
wint wit?

Hans Meijer.

DOCTOR DOCEERT:

XXIX.

Is schaken een teamsport?

Zo tamelijk aan het begin van het nieuwe seizoen kan het geen kwaad aandacht te besteden aan zaken die het succes van de onderscheidene Pronotie-teams beïnvloeden. De bovenstaande vraag en deszelfs beantwoording zou hier wel eens een voorbeeld van kunnen zijn.

Voor de meesten van u is de bovenstaande vraag hoogstwaarschijnlijk niet echt prangend. Sterker nog, er zijn vast en zeker schobbejakken onder u die de vraag belachelijk vinden en schuddebuikend naar de volgende bijdrage van dit blad willen doorbladeren. STOP! niet doen! Lees vooral dit stuk! Misschien zult u na mijn uitputtende behandeling ietsje genuanceerder over het gestelde probleem denken.

Maanden geleden hoorde ik een prominent lid van onze vereniging schamperen dat het onzin was om schaken als teamsport te beschouwen. Zeker, schaken is *meestal* geen teamsport, maar het wordt weleens teamsgewijs gespeeld. In de HSB bijvoorbeeld, in de KNSB bijvoorbeeld, in de bekerwedstrijden bijvoorbeeld. De vraag is nu of het *teamspect* dan een rol speelt.

Voornoemd prominent lid ontkende dat. Ik zou nu een vuile opmerking *kunnen* plaatsen dat deze ontkenning misschien verklaart waarom het genoemde prominente lid in de KNSB weinig succesvol acteerde, maar deze vuile opmerking zal ik niet plaatsen. Hoort u het goed, ik plaats deze opmerking *niet*! De directe interactie vindt aan het schaakbord plaats tussen de spelers

aan weerszijden van het bord. De rest van de wereld mag zich nergens mee bemoeien. Nou ja, de teamleider mag adviseren om op te geven of om een remise-aanbod te plaatsen, maar dit zijn adviezen die de speler in principe mag negeren. *Hij* schaakt, het is *zijn* partij. Bovendien mag de teamleider weinig meer doen dan wat ik juist zei. Maar, zo zegt de simpele, dat bewijst toch dat schaken niet echt een teamsport is?! Niet gans en al, simpele, niet gans en al! We hebben net namelijk wel vastgesteld dat de rest van de wereld zich niet met des spelers partij mag bemoeien, maar we mogen tegelijkertijd vaststellen dat de *speler* zich *wel* met de rest van de wereld mag bezighouden!

En daar zit hem nou net de kneep. De speler acteert niet in een vacuüm, hij ziet wat er om hem heen gebeurt en wordt erdoor beïnvloed, ja *moet* zich er soms door laten beïnvloeden! Shit!, Jan verliest zijn partij nog; nu kan ik me geen remise permitteren! Ha gelukkig, Frits heeft de overwinning al veiliggesteld; nu kan ik zonder risico's te nemen op

winst spelen! Meer voorbeelden lijken mij overbodig.

Naast genoemde voorbeelden, die feitelijk al bewijzen dat schaken wel als teamsport beoefend kan worden, zijn er nog wat psychologische kanten. Als voormalig teamleider van ons vlaggeschip heb ik namelijk meermaals iets opgemerkt waar ik -dom, dom, dom- nooit eerder ruchtbaarheid aan gegeven heb.

Ik heb meermaals bestudeerd hoe vijandelijke teams bij ons binnenkwamen. Er waren grofweg twee manieren. Je had daar de teams waarvan de leden uitgelaten waren. Ze kwamen met z'n achten tegelijk binnenzetten en waren luidruchtig en gaven de indruk dat ze de klus van die middag/avond wel zagen zitten. Nerveus leken ze niet te zijn of ze verborgen dat goed. Zulke teams acteerden inderdaad als team. Je kreeg de stellige indruk dat ze in het persoonlijke vlak ook met malkanderen konden vinden. Men had zich zo te zien ook opgeladen voor de grote strijd. De teams van de andere soort bestonden uit individuen. Die denderden niet binnen met z'n achten, maar druppelden binnen op bescheiden, verlegen wijze. Er was voor de aanvang van het gevecht van die middag ontegenzeggelijk minder wisselwerking tussen de leden van zo'n team. Hun uitstraling was naadje; je voelde dat je ze moest kunnen grijpen! De teams van het eerst besproken type waren volgens mij kansrijker in de daaropvolgende gebeurtenissen dan de andere teams. Ik zie deze observatie als een belangrijke voor alle teamleiders en tevens voor teamleden!

Een tweede psychologische effect heeft een individuele zowel als een collectieve kant. Als ik zie dat de partij gaat beginnen kom ik even tot rust achter het bord. Ik zorg voor 'table présence'. Je straalt bewust uit dat je de nabije toekomst met vertrouwen tegemoet ziet. Je straalt waar mogelijk 'hongerigheid' en agressie uit. Dit zou ook wel eens positief op de teamgenoten kunnen inwerken, maar dat is hypothese en voer voor psychologen. Vooral voor tegenstanders die weten dat ze zwakker zijn of jeugdigen is dit vast en zeker een extra psychische belasting. Ook het nauwgezet neerleggen van mijn sigarendoos zal menig tegenstander een horreur geweest zijn. Ook komend seizoen zal ik daarom de doos gewoon meenemen, al mag er niet meer gerookt worden in de speelzaal.

Een derde aspect is hoe er wordt omgegaan door teamgenoten met overwinning, nederlaag en remise. Een zekere gelatenheid van de anderen jegens een verliespunt is het prettigst voor het slachtoffer, zeker kort na het 'ongeluk'. Dolle verwijten aan het adres van de verliezer, 120 decibellen en een grijnzend gegeven technische les over hoe simpel gewonnen de stelling was zijn op dat moment totaal ongewenst; ze veroorzaken

bij de verliezer extra pijn (prachtig! prachtig! O sorry, ik liet me weer gaan). Dit alles betekent dat spelers zich moeten inhouden (en ik mag hopen dat menig speler van het eerste zich dit aantrekke!). Slechts wanneer een speler er een gewoonte van maakt aan de lopende band nullen te produceren is een gesprek van de *teamleider* met de betrokkene gewenst. Onder vier ogen, dat spreekt. Als een speler een overwinning boekt zijn er wat minder gevoeligheden. Toch mag ik hier opmerken dat het weinig sjiek staat wanneer zijn tegenstander al te duidelijk voor een zwakkeling wordt uitgemaakt. Over een remise kan heel verschillend gedacht worden. Ik herinner me een vier om drie toreneindspel in Terneuzen. Ik zag de winst niet en gaf

dat dit niet de aardigste autorit van mijn leven is geworden. Wie zich daar en dan vrolijk zou hebben gemaakt over deze gebeurtenis had ik op dat moment mogelijk op het hekwerk zijner tanden gemept. Wanneer een remise pijn doet....

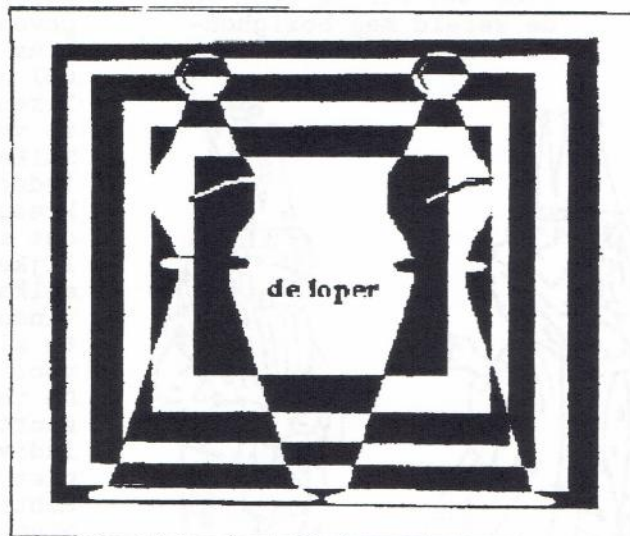
Het laatste punt brengt mij bij iets dat ik ook in een eerder stuk al eens heb aangestipt. Wat betekend een schaakpartij (en de uitslag daarvan) voor een speler? Helemaal niets? Vraag je dan af of zo iemand in een team moet spelen. Zijn relativisme stoort anderen namelijk, die in het schaken net even wat meer zien. De al eerder genoemde prominente en overigens sympathieke speler, degene dus die schaken geen teamsport vond, liet toen hij in de KNSB speelde vrij

openlijk merken dat hij zijn zaterdagmiddag heel goed anders kon besteden; hij zag zijn meespelen als een opoffering van zijn zaterdag. Wie zo denkt mag misschien opgaan voor het examen van heilige, maar ik zou hem gaarne een beter bestede zaterdag gunnen.

Al met al denk ik dat ik mijn boodschap afgeleverd heb. Het antwoord op de vraag boven dit stukje lijkt me duidelijk. Ik kan er hoogstens nog aan toevoegen;

Heren Teamleiders, doe er wat mee!

MN

remise. Pas in de auto terug begon me te dagen hoe ik toch had kunnen winnen. Ik weet nog goed

INGEZONDEN PARTIJ

Matai, Rudi - De Hoog Frank, Zoetermeer, 1994

1.e4 c5 2.Pc3 Pc6 3.g3 g6 4.Lg2 Lg7 5.d3 e6 6.Le3 d6 7.Dd2 Pge7 8.f4 a6 9.Pf3 b5 10.Ph4

Misschien is dit te vroeg. 10..f5 faalt nu op 11.Lc6

10...Dc7 11.Tc1

Oppositie met de zwarte dame

11...Ld7

Zwart wil veld f5 onder controle houden.

12.a3 Tc8 13.O-O Pd4 14.Pd1

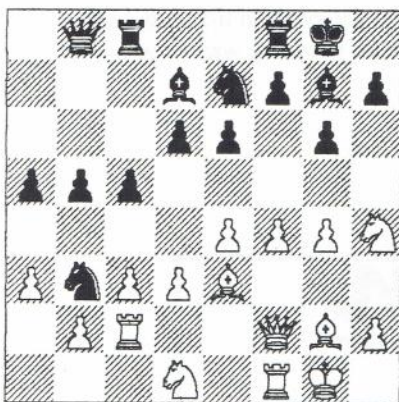
Omdat het witte paard niet me er op f3 staat, kan wit met Pd1 en c3 het zwarte paard ver jagen. Nu blijkt echter het nadeel van a3; veld b3 is verzwakt.

14...O-O 15.Df2 a5 16.c3 Pb3

17.Tc2 Db8

Met 17..Pa1 kan zwart wellicht zetherhaling bereiken, Maar daar was hij natuurlijk niet op uit. Er was echter niets mis met 17..f5. Na 18.ef5 ef5 zal wit zijn torens op de e-lijn plaatsen, maar de stelling lijkt mij vrijwel in evenwicht.

18.g4!

Dreigt 19.g5 met groot ruimtelijk overzicht. Zwarts volgen deze is gedwongen.

18...f5 19.ef5

Na 19.g5 fe4 kan pion f4 zwak worden.

19...ef5

Hierna hadden beide spelers nog 45 minuten bedenktijd tot de 35e zet.

20.g5

Nu kan wit met h4 en h5 gaan werken

20...Tfe8 21.Te2 b4 22.Tfe1 Kf8

Deze zet doet mij vreemd aan.

23.Dg3 Lc6

Helaas voor wit zal de goede loper geruild worden. Toch vind ik wit iets

beter staan vanwege de torens op de e-lijn.

24.Lf2

Veld e6 is een zwakte voor zwart.

24...Db7 25.Te6 Lg2 26.Dg2 Dg2

27.Pg2 ba3 28.ba3

Hier bood wit remise aan. De stelling lijkt me in evenwicht. Zwart wees het aanbod af. Het gevecht gaat nu echt beginnen. 28...Tcd8

Een passief aandoende zet, maar na 28..d5 29.Tb6 c4 30.dc4 dc4 31.Pb2 en daarna Pg2-e3 wordt pion c4 zwak.

29.Pge3

Op weg naar c4 en als zwart dan d5 speelt volgt Pc4-e5. Een goede zet was nu 29..Kf7 bi jv: 30.Pc4 Pc8 en de stelling is in evenwicht.

29...Pc6?

Geeft zomaar veld d5 weg en vormt de inleiding tot een blunder.

30.Pd5

Dank u!

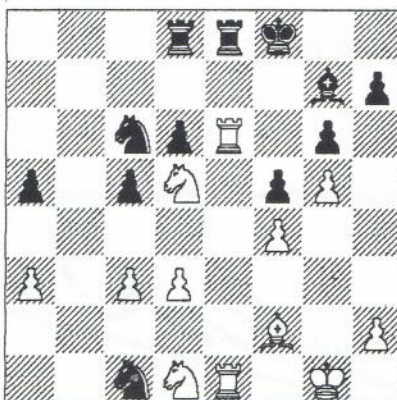
30...Pc1??

Van de resterende 14 minuten gebruikte zwart er 4 voor deze zet.

Beter was 30..Te6 31.Te6 Kf7

32.Te1 Te8 en wit staat iets beter.

31.Pc7!

Zwart heeft kennelijk overzien dat 31..Te7 faalt op 32.Te7 Pe7 (met de koning nemen is verboden 33.Pe6 ook met kwali teitswinst).

31...Te6

Gespeeld na nog eens 5 minuten.

32.Pe6 Kf7 33.Pd8 Pd8 34.d4

34.Te3 ziet er niet goed uit, de toren blijft horizontaal gebonden.

34...Pd3 35.Tf1 Pf2

Beiden kregen er nu een kwart ier bij voor de rest van de partij. Wit had nog 23 minuten en zwart 18

36.Kf2 cd4 37.cd4 Ld4 38.Kf3

Misschien was 38.Ke2 directer. In de nu ontstane situatie moet wit kunnen winnen, maar zwart kan een zeer stugge ver dediging voeren bij voldoende bedenktijd.

38...a4?!

Legt pion a3 vast, maar pion a4 kan slechts door twee zwarte stukken worden verdedigd en kan door alle witte stukken worden aangevallen. Zwart zit ook met pion h7 die, aangevallen door de witte toren, niet meer te verdedigen is.

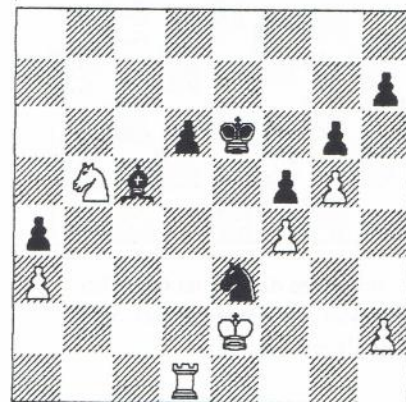
39.Pe3 Pc6 40.Pc2 Lc5 41.Td1 Pa5

42.Pd4 Pc4 43.Pb5 Ke6 44.Ke2

Het gaat erom spannen! Wellicht had zwart 44..La3 45.Pa3 Pa3 46.Ta1 Pc4 47.Ta4 moeten doen. Wat hij nu doet is in ieder geval verkeerd.

44...Pe3??

Veranderd een zeer moeilijke stelling in een verloren stelling.

45.Pd4

Waarschijnlijk volledig overzien door zwart.

45...Ld4 46.Td4 Pd5

Een tegenvaller voor wit. Pion a4 is taboe wegens Pc3.

47.Kd3 Pb6 48.Tb4 Pd7

Pion a4 is nog steeds giftig wegens Pc5 en torenwinst.

49.Kc4 Pc5

Wit had nu nog 10 minuten, en zwart 9 minuten

50.Tb8 Kd7

Deze zet kostte zwart 3 minuten, het moet pijnlijk geweest zijn te beseffen dat h7 onverdedigbaar is.

51.Th8 Kc6 52.Th7 Pe6

De opmars van de d-pion en de aanval op de zwakte f4 zijn zwarts hoop op tegenspel.

53.Ta7 d5 54.Kc3 Kb5

Wonderbaarlijk hoe zwart zijn stelling nog weet te verdedigen.

55.Tb7

Wit had nu nog 6 minuten over.

55...Kc5 56.Ta7 Kb5 57.Te7

Ik zag (en zie) geen andere winstpogingen.

57...Pf4 58.Tg7

Nu is het paard gebonden aan een bepaald niet ideaal veld.

58...Kc5 59.Tc7 Kb5

Ik wilde nu een soort zetdwang creëren, maar vergat dat zwart nog met de d-pion kon spelen.

60.Kc2? d4

Paniek in het witte kamp.

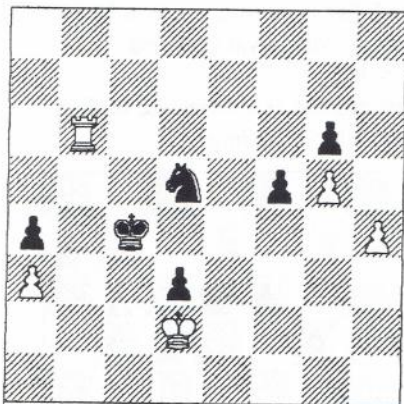
61.Te7 d3 62.Kd2 Kc4 63.Tb7 Pd5

64.Tb8 Kd4 65.Td8 Kc4 66.Td6

Pf4 67.Tb6 Pd5

Het hoogtepunt van de partij is bereikt. Tijd voor series enorme blunders. Na 68.Tg6 wint wit.

68.h4??

Met het idee dat wit na 68.. Pb6 69.h5 wint. Dit faalde echter op 69..Pc8!! en nu:

A) 70.hg6 Pe7 of

B) 70.h6 Pd6 71.h7 Pf7. Let op dat zwart na 69..Pd5?? i.p.v. 69..Pc8 wel wint in variant A) maar niet in B).

68...Kd4??

Zwart ziet het niet. Wit kon nu met 69..Tg6 alsnog winnen.

69.h5

Nu kon zwart weer winnen met

69..Pb6, let op:

A) 70.hg6 Pc8 71.g7 Pe7

B) 70.h6 Pc4 zo krijgt zwart het extra tempo dat hij vergeleken met variant B) bij de vorige zet nodig heeft:

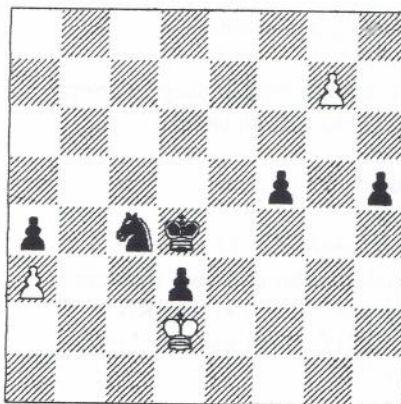
71.Kd1 Pd6 72.h7 Pf7.

69...gh5??

Weer ziet zwart het niet.

70.g6??

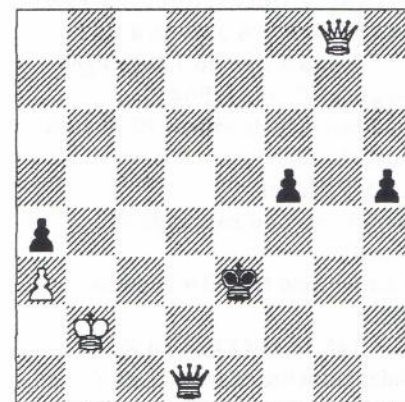
Winst was te behalen met 70.Td6. Nu kon zwart alsnog winnen na 70..Pb6 71.g7 Pc4 en nu:

ANALYSE DIAGRAM

A) 72.Kc1 Kc3 73.g8D d2 74.Kd1 (74.Kb1 d1D 75.Ka2 Dc2 76.Ka1 Db2 mat) 74..Pb2 75.Ke2 d1D en zwart wint.

B) 72.Ke1 Ke3 73.g8D d2 74.Kd1 Pb2 75.Kc2 d1D 76.Kb2

ANALYSE DIAGRAM

76...Db3!! 77.Db3 ab3 78.a4 h4 79.a5 h3 80.a6 h2 81.a7 h1D en zwart wint.

C) 72..Kd1 Kc3 73.g8D Pb2 74.Ke1 (74.Kc1 d2 75.Kb1 d1D 76.Ka2 Db3) 74..d2 75.Kf2 d1D en zwart staat totaal gewonnen. 70...h4??

Zwart laat zijn laatste winst kans liggen. Wit staat nu gewonnen en laat het zich niet meer ontglippen.

71.g7 Pe7 72.Th6 Ke5 73.Th4 Kf6 74.Ta4 Kg7 75.Kd3

Hierna gaf zwart in tijdnood zijn paard en pion weg waarna wit won. 1-0

KAPPER & SHOP VOOR DAMES & HEREN

afspraak voor dezelfde dag is mogelijk
Dag. geopend v.a. 08.00 uur behalve ma.
Piet Heinstraat 6 - Tel. 079-3163737